

Ympäristöministeriö

ASIA: Valtioneuvoston asetusluonnos fluorattuja kasvihuonekaasuja, otsonikerrosta heikentäviä aineita tai vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelystä, VN/9344/2025

Suomen varustamot ry (SV) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun asiaan.

2 § Toiminnanharjoittajan vastuuhenkilön pätevyysvaatimukset

Pidämme hyvänä asetusluonnoksessa, ettei laivayhtiöiden omien alusten osalta tarvitse nimetä vastuuhenkilöä kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelystä.

Hyvänä pidämme myös, että asetusluonnoksen muistossa on korostettu, ettei laivan rakenteisiin kuuluvien laitteiden esim. keskusilmastointilaitteiden käsittely, ei F-kaasu asetuksen mukaan edellytä pätevyyttä laivan miehistöltä. Toki, valtioneuvoston asetusluonnoksessa asiasta ei ole mitään mainintaa.

3 § Henkilöiden pätevyysvaatimukset

Asetusluonnoksessa laivan miehistöön kohdistuvat pätevyysvaatimukset pidämme varustamoliiketoiminnan kilpailukykyä heikentävänä, varsinkin laivoissa, jotka toimivat kansanvälisessä liikenteessä koska vastaavaa pätevyys vaatimusta ei löydy muissa aluksissa, paitsi Ruotsalaisissa. Suomalaisten kauppa-alusten korkeimmista miehistökustannuksista, varustamoiden kilpailukyky kansanvälisillä markkinoilla on jo haastava ilman miehistöön kohdistuvasta ylimääräistä kansallista pätevyysvaatimusta sellaisen henkilön kohdalla, jonka työtehtäviin kuuluu kiinteiden jäähdytys- ja ilmastointilaitteiden huolto, kunnossapito ja vuototarkastukset. Vastaavaa lisäpätevyysvaatimusta ei löydy muun lipun alla toimivissa aluksissa EU:n alueella tai tämän ulkopuolella. SV:n näkemyksen on, että merenkulun kansanvälisen luonteen takia laivan miehistöön kohdistuvista pätevyyksistä ja sen osoittamisesta tulisi ensisijaisesti sopia IMO:n STWC yleissopimuksessa, ei alueellisessa asetuksissa tai kansallisessa lainsäädännössä. **Siksi esitämme asetusluonnoksesta poistettavaksi kiinteiden laitteiden pätevyysvaatimusta laivassa tai muussa vesialuksessa, joka liikenne ja viestintäviraston toimesta on hyväksytty kansanväliseen liikenteeseen. Esitämme, että vaatimus pätevyydestä ja sen osoittamisesta, sovellettaisiin ainoastaan asetusluonnoksen määräävällä tavalla ulkopuolisiin kansallisiin toimijoihin ja toiminnanharjoittajiin, jotka laivayhtiöiden ostopalveluna suorittavat huolto – ja korjauspalveluita laivojen kylmä – ja jäähdytyslaitteistoihin, Suomen aluevesillä tai satamassa.** SV:n jäsenaluslistalla olevat laivat ovat kaikki kansanvälisessä meriliikenteessä, mutta SV huomauttaa, etteivät kaikki laivat vieraile säännöllisesti suomalaisissa satamissa. Eräät jäsenaluslistalla olevat laivat eivät vieraile Suomalaisissa satamissa laisinkaan tai eivät ole vierailut moniin vuosiin.

9 § Laitetarkastukset ja huoltopäiväkirja

SV ei sinänsä vastusta vaatimuksia fluorattuja kasvihuonekaasuja kylmäaineena sisältävien laitteiden ja otsonikerrosta heikentävien aineiden osalta, laitteiden vuototarkastuksista ja näiden huoltopäiväkirjan ylläpitovaatimuksista mutta esitämme huoltopäiväkirjan täytettäväksi soveltuvin osin laivoissa kansanvälisessä liikenteessä. Mutta SV vastustaa sellaisia kansallisia vaatimuksia, jotka lisäävät turhaan miehistöntyökuormaa tai vaatimuksia, jotka ovat ristiriitaisia kansanvälisten määräysten kanssa. SV korostaa, että kaikki kauppa-alukset kansanvälisessä liikenteessä ovat velotettuja Marpol – yleissopimuksen ja sen liitteen VI, 12 säännön perusteella ylläpitämään lokia ja kirjanpitoa kaikista otsonia heikentävistä aineista ja laitteista sekä niihin tehdyistä huolloista ja korjauksista. Hallinnon alukselle myönnettyssä IAPP (International Air Pollution Prevention) sertifikaatissa tulee kirjata kaikki HCFC aineita sisältävät järjestelmät. Näin ollen Suomalaisiin kauppa-aluksiin kohdistuva F-kaasuasetuksen huoltopäiväkirja vaatimukset ovat Marpol yleissopimusta laajemmat ja voi satamavaltio tarkastuksissa johtaa turhiin jatkoselvityksiin, mikäli kirjanpito eroaa kansanvälisesti sovitusta käytännöistä ja standardeista. SV haluaa myös painottaa toisesta ongelmasta liittyen F-kaasu asetuksen huoltopäiväkirja vaatimuksista, kun laivayhtiön ostopalveluna tilattu huolto- tai vuototarkastustyö laivan vieraillessa ulkomaisessa satamassa tai telakoinnin yhteydessä, tällöin toiminnanharjoittajan nimi ja lupanumero sekä tarkastuksen suorittaneet henkilön nimi ja lupanumero, ei välttämättä ole saatavilla asetusluonnoksen ja Turvallisuus – ja kemikaaliviraston edellyttämällä tavalla, varsinkin kun työ tehdään EU:n ulkopuolella.

Emme vastusta, jos yksittäinen varustamo vapaaehtoisesti päättää kouluttamaan henkilökuntansa päivitetyn asetusluonnoksen edellyttämällä tavalla. Eräät SV:n jäsenvarustamoista ovat jo aikaisemmin omasta tahdostaan pätevöittäneet kylmäainetöihin osan miehistöstään jo nyt kumotun F-kaasuasetuksen mukaan. Mikäli vanhat pätevyystodistukset on uusittava 12.3.2029 mennessä, näiden varustamoiden haaste on löytää ruotsin- ja englanninkielisiä kylmäaine kursseja mitkä ovat opetus ja kulttuuriministeriön sekä turvallisuus – ja kemikaaliviraston (TUKES) hyväksymiä. Aikaisemmin laivayhtiöistä on raportoitu ongelmista löytää ruotsinkielisiä kursseja miehistölleen, sellaisia, jotka ovat TUKES:in hyväksymiä. Jotkut yhtiöt ovat päätyneet lähettämään miehistön Ruotsiin koulutettavaksi. Toiset ovat onnistuneet järjestämään ruotsinkielisiä aikuiskoulutus – ja täydennyskoulutuskursseja laivan sähköasentajille Ahvenanmaalla, sellaisia joka vanhan asetuksen mukaan ovat pätevöittävät INCERT kurssitodistuksen saaneita henkilöitä käsittelemään Ruotsin luokka ”I” pätevyysvaatimusten mukaisesti kaikkia kylmäaineita. Aikaisempien TUKES ennakkopäätösten perusteella, kyseistä pätevyysvaatimusta on rinnastettu Suomessa vastaamaan vanhaa toimitusoikeusluokkaa Y3 tai vähintään Y3A. **Esittämämme laivahenkilökuntaan kohdistuvan pätevyysvaatimusten poistamisen huolimatta, mikäli laivan miehistöön kohdistuva kylmäaine lisäpätevyysvaatimus on uusittava 12.3.2029 mennessä, pyydämme samanlaista ymmärtävyyttä TUKES:lta arvioidessa laivamiehistön osalta uuden asetuksen kylmäainepätevyyden toimintaoikeutta, kun kurssitodistus on hankittu muualta, kun Suomesta.** Mikäli uusi kylmäainepätevyys on määräajoin uusittava, laivayhtiöiden pyyntö on että ns miehistön kylmäainetäydennyskurssit olisivat lyhytkestoisia korkeintaan yhden työpäivän kestoisia ja kylmäainepätevyys oikeuttaisi henkilön toimimaan varustamoyhtiön kaikissa aluksissa rajoituksitta.

Mats Björkendahl
Erityisasiantuntija
Suomen Varustamot ry